

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV

Student: Alžběta VÁCLAVÍKOVÁ

Obor: ČJ - D

Název práce v českém jazyce: Dramatizace literárních děl v Národním divadle po roce 1990

Název práce v anglickém jazyce: Dramatization of literary works in the National theatre after the year 1990

Vedoucí práce: doc. PhDr. Pavel Janoušek, CSc.

Oponent práce: prof. PhDr. Dagmar Mocná, Csc.

Alžběta Václavíková se ve své diplomové práci věnuje tématu skutečně podstatnému, a to zejména z hlediska učitelského zaměření svého studia. Dramatizace klasických literárních děl jsou oblíbenou doplňkovou formou školní výuky a je proto dobré znát jejich základní principy a umět posoudit, do jaké míry jsou adekvátní předloze a v čem ji eventuelně interpretačně obohacují – a totéž učit i své žáky a studenty.

Diplomantka se soustředila na naši nejreprezentativnější scénu – pražské Národní divadlo –, na dramatizace, provozované zde v posledním dvacetiletí, a z nich pak vybrala čtyři podstatné tituly. Proti žádnému aspektu této volby nelze nic namítat: vzorek byl vybrán uvážlivě a s přehledem, a tím byl učiněn první důležitý krok ke zdárnému výsledku.

Charakteristikou prozaických předloh se diplomantka nijak obšírněji nezabývá, jde rovnou k meritu věci, jímž je pro ni analýza jejich dramatizací. Avšak i těch několik vět, jež jim věnuje vždy v úvodu jednotlivých srovnání, je přílehlavých a svědčí o dobré znalosti sekundární literatury (toto konstatování platí zejména o Babičce Boženy Němcové a Roku na vsi). Čtyřem zvoleným dramatizacím se věnuje poměrně rovnoměrně a v zásadě postupuje podle standardizované osnovy, zahrnující plán tematický, kompoziční a jazykový. Analýza porovnávací předlohu s dramatizací není ani v jednom případě zcela vyčerpávající, nicméně autorce se daří vystihnout zásadní posuny, k nimž v procesu dramatizace došlo. Projevuje přitom značnou dávku interpretační vnímavosti a cit pro varianty daného tématu. Jen v případě dramatizace Hrabalova románu Obsluhoval jsem anglického krále se nemohu ubránit dojmu jisté odbytosti (text jí věnovaný je také o něco kratší).

Až potud je tedy všechno v pořádku. Co mě však zarazí, je velmi slabá formální úroveň práce. Nejde jen o jistou míru stylizační ledabylosti či topornosti, neboť ne každý diplomant je brilantním stylistou, a přesto jeho práce může přinášet zajímavá zjištění. Co však ohlídat lze, je proces minimalizace překlepů a pravopisných chyb (často vznikajících právě z překlepů). A těch je v práci Alžběty Václavíkové takové množství, jaké by si posluchač bohemistiky neměl dovolit. Její přepsání vede občas i k věcným zkomoleninám, jako je např. na s. 56 označení „provázkovské“ inscenace Babičky za fašistickou revui namísto správného podtitulu fetišistická revue. Je to o to smutnější, že jde o práci svěží a talentovanou, nicméně formálně velmi ledabylou. Domnívám se, že tuto skutečnost je třeba zhodnotit i v klasifikaci a to snížením o jeden stupeň. Navrhuji tudíž hodnotit ji jako velmi dobrou až dobrou, a pro výslednou známku se rozhodnout podle průběhu obhajoby.

K ní mám dva drobné náměty do diskuse: 1. Velmi mě zaujala skutečnost, že autoři dramatizace Markéty Lazarové velmi zvýznamnili postavu německého hraběte Kristiána a moment jeho cesty do „rabiátských“ Čech a domnívám se, že diplomantka tuto skutečnost zcela interpretačně nevytěžila. Mohla by se k ní během obhajoby vrátit? 2. Analyzovaná dramatizace Babičky nese podtitul Nenápadný půvab monarchie rakouské; co tím asi její autoři mysleli? A pracují ve své dramatizaci s tímto aspektem, anebo jde jen o interpretačně nevyužitou poutávkou?

V Praze dne 26. 8. 2011

.....

Podpis